

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THANH TRA THI TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN – ĐẠI HỌC HUẾ

Nguyễn Sỹ Thanh*, Phùng Đình Mẫn

Trung tâm Đào tạo Thường xuyên, Đại học Huế, 7 Hà Nội, Huế, Việt Nam

Tóm tắt. Quản lý hoạt động thanh tra thi (HĐTTT) là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của các nhà quản lý trong các cơ sở giáo dục đại học và đây cũng là nội dung quan trọng trong công tác quản lý trường học. Nội dung của thanh tra thi bao gồm: đánh giá việc thực hiện các quy định về thi, xét tuyển, xét công nhận tốt nghiệp, tổ chức thực hiện và đánh giá luận văn, luận án của đơn vị, tổ chức, cá nhân tham gia. Tại Trung tâm Giáo dục Thường xuyên – Đại học Huế (TTGDTX – ĐHH), quản lý hoạt động thanh tra thi còn bị bỏ ngỏ, chưa được quan tâm, nghiên cứu đầy đủ. Hướng đến mục đích trên, bài báo trình bày kết quả nghiên cứu thực trạng công tác quản lý hoạt động thanh tra thi tại TTGDTX – ĐHH. Kết quả nghiên cứu sẽ cung cấp cơ sở thực tiễn cho việc đề xuất các biện pháp quản lý HĐTTT tại TTGDTX – ĐHH theo hướng nâng cao hiệu quả quản lý HĐTTT cũng như góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo.

Từ khóa. chất lượng, đánh giá, giáo dục đại học, thanh tra thi

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đổi mới hoạt động thanh tra hiện nay, ngày 13 tháng 10 năm 2016, Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư 23/2016/TT-BGDĐT “Quy định về tổ chức và hoạt động thanh tra các kỳ thi”; Chỉ thị 5972/CT-BGDĐT “Về việc tăng cường công tác thanh tra giáo dục đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo” nhằm tác động vào hệ thống thanh tra giáo dục; bổ sung, kiện toàn, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ thanh tra, cộng tác viên thanh tra; chuẩn hóa hoạt động thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực giáo dục.

Tại TTGDTX – ĐHH, công tác thanh tra thi đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và hiệu quả quản lý. Thực hiện hoạt động thanh tra thi không chỉ có cán bộ trong Đại học Huế đảm nhận, mà còn có sự tham gia của các cán bộ tại các địa phương, vì vậy, để đảm bảo tính nghiêm túc, hiệu quả và đánh giá đúng việc thực hiện các quy định, quy chế, Trung tâm cần phải có các biện pháp phù hợp để quản lý đội ngũ làm công tác thanh tra, thúc đẩy hoạt động thanh tra đạt chất lượng, hiệu quả cao nhất.

*Liên hệ: thanhthanhsy@gmail.com

Nhận bài: 04-09-2018; Hoàn thành phản biện: 09-10-2018; Ngày nhận đăng: 06-11-2018

2. Thực trạng về công tác quản lý HĐTTT tại TTGD TX – ĐHH

2.1. Thực trạng nhận thức chung về hoạt động thanh tra thi và vai trò của hoạt động thanh tra thi

Thông qua hoạt động thanh tra thi, chúng tôi nhận thấy rất nhiều cán bộ của TTGD TX – ĐHH và trong Đại học Huế có nhiều cách tiếp cận, hiểu biết, nhận xét, đánh giá khác nhau về vai trò, chức năng, nhiệm vụ của công tác thanh tra thi trong việc nâng cao chất lượng giáo dục; đúng quy chế, quy định hiện hành. Sự nhận thức chưa đầy đủ đó đã làm ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng và hiệu quả của các đợt thanh tra thi, nhất là khi các cán bộ này tham gia vào công tác coi thi hay công tác thanh tra thi; làm giảm vai trò của công tác thanh tra thi trong việc giữ gìn trật tự, kỷ cương, nề nếp, nâng cao chất lượng giáo dục, góp phần phòng ngừa, ngăn chặn và đẩy lùi các hiện tượng tiêu cực trong thi cử, nhất là trong giáo dục đại học hiện nay. Đơn cử, về thẩm quyền thanh tra thi tại các cơ sở giáo dục đại học, có 13,75% ý kiến cho rằng hoạt động thanh tra thi không thuộc thẩm quyền của Chánh thanh tra Bộ Giáo dục và Đào tạo; 28,75% ý kiến cho rằng hoạt động thanh tra thi không thuộc thẩm quyền của cơ quan thanh tra Nhà nước; 6,25% ý kiến không đồng ý đại học quốc gia, đại học vùng; cơ sở giáo dục đại học tổ chức thanh tra nội bộ theo đoàn thanh tra và 26,25% không đồng ý hoạt động thanh tra thi thuộc thẩm quyền của Hiệu trưởng hay người đứng đầu các cơ sở giáo dục.

Qua các ý kiến trả lời phỏng vấn, chúng tôi đưa ra những đánh giá sau: Đa số cán bộ quản lý (CBQL), giảng viên (GV) và cán bộ làm công tác chuyên môn nhận thức đầy đủ vai trò của công tác thanh tra thi. Bên cạnh đó, vẫn còn số ít chưa nhận thức đúng và đầy đủ về vai trò của công tác thanh tra thi. Những nhận thức chưa đúng nêu trên có nhiều nguyên nhân, trong đó chủ yếu là từ công tác tuyên truyền, phổ biến nội dung các văn bản có tính pháp quy về công tác thanh tra nói chung, công tác thanh tra thi nói riêng. Hơn nữa, các hoạt động của các Đoàn thanh tra chưa phát huy hết chức năng. Nhiệm vụ của công tác thanh tra thi bao gồm: (1) Đánh giá việc thực hiện các quy định về thi, xét tuyển, xét công nhận tốt nghiệp, tổ chức thực hiện và đánh giá luận văn, luận án của đơn vị, tổ chức, cá nhân tham gia; (2) Phát hiện những sơ hở, sai sót trong việc thực hiện các quy định về thi, xét tuyển, xét công nhận tốt nghiệp, tổ chức thực hiện và đánh giá luận văn, luận án của đơn vị, tổ chức, cá nhân tham gia để xử lý kỷ luật; (3) Giám tiếp giáo dục về nâng cao ý thức chấp hành chế định giáo dục và đào tạo của mọi lực lượng tham gia giáo dục và thanh tra thi có tác dụng phòng ngừa các hành vi có thể dẫn đến các sai phạm của các tổ chức và cá nhân về thực hiện quy chế thi; (4) Những hành vi vượt quá giới hạn cho phép của luật pháp nói chung và của chế định giáo dục và đào tạo nói riêng [4, Tr. 2].

2.2. Thực trạng chất lượng đội ngũ làm công tác thanh tra thi

Đảm nhận công tác thanh tra thi tại TTGD TX – ĐHH là viên chức và người lao động, đây là những người có phẩm chất tư tưởng, chính trị, đạo đức tốt; có bản lĩnh vững vàng; có thái độ liêm chính, khách quan khi thực hiện nhiệm vụ được giao [1, Tr. 2]. Tuy nhiên, vẫn còn số ít (8,75%) người được hỏi cho rằng những phẩm chất của người làm công tác thanh tra như: công minh, khách quan; liêm khiết, trung thực; ý thức trách nhiệm và phẩm chất đạo đức là ít quan trọng. Đây là những nhận thức chưa đầy đủ nên phải có giải pháp điều chỉnh trong thời gian tới.

Đội ngũ làm công tác thanh tra thi do Giám đốc Đại học Huế và Giám đốc TTGD TX – ĐHH [4] giao nhiệm vụ đều đã được lựa chọn kỹ càng, có phẩm chất đạo đức tốt, có trình độ chuyên môn tốt, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Mặc dù vậy, số lượng cán bộ chưa được đào tạo, bồi dưỡng về mặt nghiệp vụ thanh tra một cách bài bản còn nhiều (21,25%) nên dẫn đến nghiệp vụ còn yếu, khi tiến hành thanh tra không thực hiện được nhiệm vụ “tư vấn và thúc đẩy hoạt động thanh tra”, chưa đảm bảo yêu cầu của một cuộc thanh tra thi.

2.3. Thực trạng kế hoạch hoạt động thanh tra thi tại đơn vị

Việc xây dựng kế hoạch thanh tra [5, Tr. 9] bám sát kế hoạch thực hiện chương trình đào tạo của năm học và dựa trên các quy định cụ thể. Các văn bản chỉ đạo và điều chỉnh của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Đại học Huế theo quản lý ngành [3] ngày càng chi tiết, rõ ràng. Có những công văn hướng dẫn chi tiết về công tác thanh tra thi, tạo điều kiện để thực hiện kế hoạch hóa thanh tra hàng năm, các nội dung chỉ đạo rõ ràng, chi tiết và sát với thực tế. Có sự chỉ đạo tập trung, thông suốt từ Đại học Huế đến các trường thành viên và các đơn vị trực thuộc, từ đó đề ra kế hoạch thanh tra phù hợp.

Tuy nhiên, vẫn còn một số cán bộ làm công tác thanh tra thi chưa nắm vững hoặc ít quan tâm đến các văn bản quy phạm pháp luật, các quy chế, quy định có liên quan, từ đó dẫn đến sự thiếu đồng bộ khi thực hiện nhiệm vụ.

2.4. Thực trạng chỉ đạo hoạt động thanh tra thi

Các cán bộ làm công tác thanh tra thi và các đối tượng thanh tra thực hiện sự chỉ đạo cho kết quả chưa cao. Có thể nói, HĐTTT tại TTGD TX – ĐHH từ khâu xây dựng kế hoạch đến chỉ đạo đối tượng thanh tra thực hiện kết luận thanh tra vẫn phải được quan tâm đúng mức như: việc chỉ đạo phải thường xuyên, chặt chẽ; chú trọng đến việc tổ chức rút kinh nghiệm giữa các cán bộ làm công tác thanh tra thi...

2.5. Thực trạng hoạt động kiểm tra, đánh giá công tác thanh tra thi

Thẩm quyền kiểm tra, đánh giá công tác thanh tra thi tại TTGD TX – ĐHH do cơ quan quản lý cấp trên (ĐHH) thực hiện. Ngoài ra, TTGD TX – ĐHH còn tiến hành kiểm tra nội bộ

công tác này trong đơn vị mình nhằm phát hiện những sơ hở, sai sót trong việc thực hiện các quy định về thi để điều chỉnh, bổ sung kịp thời.

Để đề xuất được các biện pháp giúp chủ thể quản lý (ĐHH và TTGDTX – ĐHH) quản lý có hiệu quả hoạt động kiểm tra, đánh giá công tác thanh tra thi tại đơn vị, chúng tôi tiến hành khảo sát thực trạng và thu được kết quả như sau:

– Về kiểm tra kế hoạch và tiến độ thực hiện kế hoạch thanh tra thi: Đây là vấn đề giúp cho ĐHH và TTGDTX – ĐHH đánh giá việc xây dựng kế hoạch và theo dõi để nắm được tiến độ thực hiện, kịp thời điều chỉnh và có biện pháp giúp công tác thanh tra thi thực hiện đúng kế hoạch đề ra. Các ý kiến cho rằng mức độ thường xuyên là 68%; không thường xuyên là 24%. Kết quả thực hiện có 48% tốt, 34% khá và 12% trung bình. Như vậy, kết quả thực hiện ở nội dung này chưa cao.

– Về kiểm tra trình tự, thủ tục tiến hành, tổ chức, chỉ đạo của ĐHH và các Đoàn thanh tra: Giúp xem xét mức độ việc chấp hành các quy định về thanh tra thi của đơn vị, nội dung này có 60% ý kiến cho rằng mức độ thực hiện thường xuyên; 34% không thường xuyên. Kết quả thực hiện: 46% tốt, 38% khá và 12% trung bình. Với kết quả trên, nội dung này chưa thực hiện tốt.

– Về kiểm tra trách nhiệm của đối tượng được thanh tra trong việc chấp hành và thực hiện quyết định thanh tra: Ý kiến đánh giá thực hiện nội dung này thường xuyên là 50%; không thường xuyên là 40%. Kết quả thực hiện: 36% tốt, 46% khá và trung bình là 14%. Kết quả thực hiện nội dung này còn thấp.

– Về kiểm tra việc thực hiện quy định, quy trình và nội dung công việc của cán bộ làm công tác thanh tra thi: Nội dung này quan trọng trong việc quyết định đến chất lượng thanh tra. Ý kiến về mức độ thực hiện như sau: 48% thường xuyên, 42% không thường xuyên. Kết quả thực hiện nội dung: 38% tốt, 40% khá và 18% trung bình. Như vậy, nội dung này còn nhiều bất cập và hạn chế.

– Kiểm tra việc thực hiện kết luận thanh tra của đối tượng được thanh tra: Nội dung này nhằm xem xét đối tượng thanh tra chấp hành và thực hiện kết luận thanh tra, đây là một yêu cầu trong công tác thanh tra. Ý kiến về nội dung mức độ thực hiện như sau: 52% thường xuyên, 40% không thường xuyên. Kết quả thực hiện nội dung: 40% tốt, 42% khá và 14% trung bình. Kết quả trên cho thấy cần có biện pháp để nội dung trên được thực hiện tốt hơn.

2.6. Thực trạng xây dựng hệ thống thông tin phục vụ cho hoạt động thanh tra thi

– Thông tin phản ánh khách quan, chính xác, trung thực: Nội dung này thể hiện tính minh bạch, công minh của các cuộc thanh tra, qua đó kịp thời biểu dương khen thưởng đối tượng được thanh tra, đồng thời khắc phục những hạn chế, yếu kém sau thanh tra. Kết quả thực hiện nội dung này còn hạn chế.

– Thông tin cụ thể, rành mạch, đầy đủ, ngắn gọn, nội dung thể hiện và phản ánh các kết luận thanh tra; thông tin phản ánh nhanh chóng, kịp thời chưa đạt hiệu quả mong đợi.

– Phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các văn bản của ngành GD – ĐT liên quan đến công tác thanh tra thi cần tăng cường thêm.

– Sử dụng các kênh thông tin và tạo mọi điều kiện (nhân lực, vật lực) cho hoạt động thanh tra thi: Đây là nội dung phản ánh kết luận thanh tra một cách công khai sau thanh tra. Tuyên dương, nêu gương các điển hình cá nhân và tập thể có thành tích xuất sắc trong hoạt động thanh tra, đồng thời phản ánh những hạn chế, khuyết điểm còn tồn tại qua các kênh truyền thông còn có sự bất cập, chưa đồng bộ.

2.7. Thực trạng các điều kiện hỗ trợ cho hoạt động quản lý thanh tra thi

– Về bố trí nguồn kinh phí, phương tiện làm việc cho cán bộ làm công tác thanh tra thi và các Đoàn thanh tra, ĐHH phải quan tâm đến đầu tư kinh phí và phương tiện cho hoạt động thanh tra hơn nữa.

– Về kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, cung cấp đầy đủ tài liệu, các văn bản chỉ đạo công tác thanh tra thi cho cán bộ làm công tác thanh tra thi: Cần có kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, cung cấp đầy đủ tài liệu, các văn bản chỉ đạo về công tác thanh tra cho cán bộ làm công tác thanh tra thi thường xuyên hơn.

– Về có chế độ bồi dưỡng cho cán bộ làm công tác thanh tra thi: Nên có chế độ bồi dưỡng hợp lý, tạo động lực để cán bộ làm công tác thanh tra thi làm việc tốt hơn.

– Về tạo điều kiện về thời gian cho cán bộ làm công tác thanh tra thi: Cán bộ làm công tác thanh tra thi đã được tạo điều kiện về thời gian để thực hiện công việc của mình.

– Về chỉ đạo các bộ phận liên quan tạo mọi điều kiện cho Đoàn thanh tra và các cán bộ làm công tác thanh tra thi làm việc: Đoàn thanh tra và các cán bộ làm công tác thanh tra thi đã được các bộ phận liên quan tạo điều kiện thuận lợi trong công việc.

2.8. Nhận xét, đánh giá chung về thực trạng về công tác quản lý HĐTTT tại TTGD TX – ĐHH

Những năm gần đây, với sự chỉ đạo của Đại học Huế, TTGD TX – ĐHH đã có nhiều biện pháp tích cực trong quản lý công tác thanh tra tại đơn vị nói chung, thanh tra thi nói riêng. Trong chừng mực nào đó đã tạo được sự chuyển biến về chất lượng, hiệu quả của hoạt động thanh tra thi, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, nâng cao trình độ nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra nhằm đáp ứng yêu cầu hiện nay.

Tuy nhiên, xét về góc độ thực hiện kết quả vẫn còn những hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu đổi mới công tác thanh tra, qua khảo sát, nhận thấy có những ưu điểm và hạn chế còn tồn tại như sau:

2.8.1. Ưu điểm

- Đã có nhiều thay đổi về công tác xây dựng lực lượng làm công tác thanh tra thi.
- Việc xây dựng kế hoạch thanh tra thi được tiến hành hàng năm.
- Tất cả các đợt thi đều thực hiện công tác thanh tra theo quy định.
- Hoạt động thanh tra thi trải dài đến các cơ sở tại địa phương đã tạo được sự chuyển biến về chất lượng, hiệu quả, góp phần nâng cao trình độ quản lý cho đội ngũ cán bộ quản lý và chất lượng giáo dục theo yêu cầu hiện nay.

2.8.2. Những hạn chế và nguyên nhân

- Nhận thức về thanh tra các kỳ thi của CBQL, cán bộ làm công tác thanh tra thi chưa đầy đủ.
- Thiếu cán bộ thanh tra chuyên trách, bộ máy thanh tra chưa ổn định; trình độ, phẩm chất, năng lực của cán bộ làm công tác thanh tra thi còn nhiều hạn chế.
- Việc xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra thực hiện không được thường xuyên, chưa đi vào chiều sâu.
- Việc tổ chức sử dụng kết quả thanh tra; tạo điều kiện hỗ trợ cho công tác thanh tra còn nhiều bất cập.

Những hạn chế nêu trên có từ nguyên nhân công tác giáo dục nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, cán bộ làm công tác thanh tra thi chưa hiệu quả; công tác kế hoạch hóa hoạt động thanh tra của đơn vị chủ quản; công tác tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra việc thực hiện kế hoạch chưa kịp thời, lúng túng.

Để hoạt động thanh tra có hiệu quả, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, các cấp quản lý cần phải quan tâm, tạo điều kiện cho môi trường thực hiện hoạt động công tác thanh tra; xây dựng hệ thống thông tin thanh tra thông suốt; công tác bồi dưỡng cán bộ làm công tác thanh tra thi phải được chú trọng...

3. Các biện pháp quản lý HĐTTT tại TTGDTX – ĐHH

Từ cơ sở nghiên cứu lý luận và kết quả khảo sát thực trạng công tác quản lý HĐTTT như đã trình bày, định hướng phát triển của TTGDTX – ĐHH và định hướng công tác thanh tra thi trong giai đoạn hiện nay, chúng tôi đề xuất các biện pháp quản lý HĐTTT như sau:

3.1. Nâng cao nhận thức về vai trò, bản chất, chức năng, nhiệm vụ công tác thanh tra nói chung, thanh tra thi nói riêng

– Làm cho mọi người hiểu, thực hiện đầy đủ các quy định về vị trí, vai trò, mục đích, thẩm quyền và tầm quan trọng của công tác thanh tra thi. Qua việc tuyên truyền, hội nghị, tập huấn cho CBQL, cán bộ làm công tác thanh tra thi và cán bộ làm công tác chuyên môn, từ đó nâng cao nhận thức cho mọi người, làm cho mọi người có tinh thần hợp tác, cùng tích cực tham gia vào công tác thanh tra thi. Tuyên truyền để cho mọi người nắm vững các văn bản pháp quy về công tác thanh tra; các văn bản hướng dẫn của Bộ; các chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác thanh tra... Để thực hiện tốt nội dung này, TTGDTX – ĐHH cần phải xây dựng kế hoạch tuyên truyền thường xuyên, đều đặn, triển khai tổ chức; chỉ đạo thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả và chất lượng.

– Thông qua các hội nghị, tổng kết để phổ biến các văn bản và những nội dung đã được cụ thể hóa về công tác thanh tra thi để CBQL, cán bộ làm công tác thanh tra thi và cán bộ làm công tác chuyên môn có thể vận dụng phù hợp với thực tế nhưng đảm bảo tuân thủ các quy định về thanh tra, kiểm tra. Đặc biệt phải quán triệt các nội dung đã cụ thể hóa về nội dung cần thực hiện khi tiến hành thanh tra cho lực lượng làm công tác thanh tra, để họ có thể vận dụng trong các trường hợp cụ thể.

– Thủ trưởng đơn vị cần tăng cường công tác kiểm tra cán bộ, giáo viên trong việc chấp hành các quy định của Đảng và Nhà nước về công tác thanh tra. Hoạt động kiểm tra sẽ giúp cho người đứng đầu xem xét lại tính đúng đắn, tính hợp lý, khả thi trong các biện pháp quản lý của mình, đồng thời phát hiện các sai phạm để có biện pháp chấn chỉnh kịp thời góp phần tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý giáo dục.

– TTGDTX – ĐHH cần coi trọng thông tin phản hồi trong quá trình chỉ đạo thực hiện các hoạt động thanh tra thông qua quan sát thực tế và phản ánh để nghiên cứu, chỉ đạo, hoàn thiện các văn bản hướng dẫn, nội dung quản lý về công tác thanh tra.

3.2. Hoàn thiện bộ máy tổ chức và nhân lực

– Quy hoạch, lựa chọn người làm công tác thanh tra: Các bộ phận chức năng tham mưu cho thủ trưởng đơn vị nội dung các tiêu chí về số lượng, cơ cấu, tiêu chuẩn của cán bộ làm công tác thanh tra để lựa chọn, quy hoạch lực lượng làm công tác thanh tra.

– Đề nghị bổ nhiệm cộng tác viên làm công tác thanh tra thi, lựa chọn những cán bộ có đủ tiêu chuẩn quy định; có phẩm chất, năng lực, uy tín để đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ trước khi bổ nhiệm làm cộng tác viên. Đồng thời, TTGDTX – ĐHH phải tạo các điều kiện về mặt pháp lý, môi trường hoạt động để phát huy năng lực, sở trường của mỗi người.

– Đẩy mạnh công tác bồi dưỡng nghiệp vụ, mỗi cán bộ làm công tác thanh tra thi cần phải thường xuyên tự nâng cao phẩm chất, năng lực và uy tín; tư tưởng chính trị, phẩm chất, đạo đức, lối sống.

– Cán bộ làm công tác thanh tra phải thường xuyên rèn luyện lập trường tư tưởng, chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; chấp hành và thực hiện tốt chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; có tinh thần trách nhiệm cao, tận tụy với công tác thanh tra; kiên quyết, thẳng thắn; thái độ thận trọng, khách quan, công bằng, cởi mở, chân thành, linh hoạt, luôn tìm thấy ở đối tượng thanh tra những mặt mạnh để phát huy. Bồi dưỡng và tự bồi dưỡng năng lực thực hiện các nhiệm vụ của công tác thanh tra.

– Tăng cường biện pháp quản lý, đánh giá cán bộ làm công tác thanh tra, thủ trưởng đơn vị có trách nhiệm thường xuyên theo dõi, đánh giá về phẩm chất, đạo đức, năng lực của cán bộ làm công tác thanh tra thi. Mở rộng dân chủ trong việc tổ chức động viên cán bộ quản lý, cán bộ làm công tác chuyên môn kiểm tra, giám sát công việc và tư cách của cán bộ làm công tác thanh tra thi để đánh giá được khách quan.

– Thường xuyên củng cố bản lĩnh người cán bộ thanh tra. Hoạt động thanh tra có tính độc lập tương đối với việc quản lý cùng cấp. Tính tương đối độc lập đó giúp cho hoạt động thanh tra được khách quan, chính xác nhưng không trái với bản chất và chức năng thiết yếu của hoạt động quản lý.

3.3. Kế hoạch hóa hoạt động thanh tra thi trong đơn vị, bám sát chủ trương đổi mới giáo dục

– Căn cứ vào việc thực hiện kế hoạch đào tạo của năm học, kế hoạch thanh tra thi phải phù hợp với các điều kiện tác động đến công tác thanh tra. Nội dung kế hoạch thanh tra phải phù hợp với việc thực hiện kế hoạch đào tạo hàng năm của đơn vị. Thanh tra là chức năng thiết yếu của quản lý và đây là cơ sở quan trọng. Kế hoạch thanh tra phải thể hiện được tư tưởng chỉ đạo của người lãnh đạo, công tác thanh tra nhất thiết phải theo sự chỉ đạo về phương hướng, nhiệm vụ và nội dung. Khi tiến hành xây dựng kế hoạch thanh tra, cần phải chú ý đánh giá được những khó khăn và thuận lợi, những mặt mạnh và hạn chế, thêm vào đó phải đúc rút được những kinh nghiệm của các cuộc thanh tra trước đây, những chuyển biến trong giáo dục của đơn vị; đánh giá được thực trạng đội ngũ làm công tác thanh tra, các điều kiện về cơ sở vật chất, công tác quản lý, điều kiện từ cơ sở đó, xác lập các mục tiêu và các kế hoạch để đạt được mục tiêu. Việc lập kế hoạch cần quy định rõ về thời điểm, quy trình thực hiện, các nhiệm vụ, các yêu cầu về phối hợp, điều kiện hỗ trợ...

– Phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận liên quan. Đây là điều kiện không thể thiếu trong việc xây dựng kế hoạch, qua đó thể hiện được tính đồng bộ, thống nhất trong công tác chỉ đạo

xây dựng kế hoạch thanh tra, tránh được sự chòng chéo trong thực hiện. Để thực hiện được nội dung này cần có sự tham gia góp ý của các bộ phận liên quan về tất cả các nội dung của kế hoạch thanh tra.

– Tạo điều kiện để không ảnh hưởng đến nhiệm vụ chuyên môn của các cán bộ làm công tác thanh tra thi đang công tác tại cơ sở. Đây là nội dung rất cần thiết phải thực hiện, bởi thực tế, hầu hết cán bộ làm công tác thanh tra thi chỉ là kiêm nhiệm. Trong kế hoạch thanh tra, người đứng đầu đơn vị cần xem đây là yêu cầu cần quán triệt để xây dựng kế hoạch thanh tra, đảm bảo cho cán bộ làm công tác thanh tra vừa hoàn thành tốt nhiệm vụ, vừa thực hiện tốt những công việc tại đơn vị, biện pháp này góp phần thực hiện đúng nguyên tắc của thanh tra là không ảnh hưởng hay làm cản trở đến hoạt động bình thường của nhà trường [2, Tr. 2]

– Tài liệu, kinh phí và phương tiện phục vụ hoạt động thanh tra. Với việc xây dựng kế hoạch thanh tra, cần sưu tập tài liệu liên quan, chuẩn bị phương tiện phục vụ, nguồn tài chính cho công tác thanh tra vì đây là các điều kiện hỗ trợ quan trọng, không thể thiếu để giúp cho các Đoàn thanh tra, cán bộ làm công tác thanh tra triển khai và thực hiện nhiệm vụ.

3.4. Chỉ đạo và thực hiện hoạt động thanh tra thi; kiểm tra hoạt động thanh tra thi theo đúng kế hoạch, quy chế, quy định

– Chỉ đạo xây dựng kế hoạch và thực hiện kế hoạch. Kế hoạch thanh tra phải phù hợp với đặc điểm tình hình thực tế của đơn vị; nội dung thanh tra phải chi tiết và có sự phân công theo dõi cụ thể. Trong trường hợp cần thiết, người đứng đầu đơn vị có thể ra quyết định thanh tra thi đột xuất tại cơ sở phối hợp, liên kết đào tạo ngoài kế hoạch.

– Chỉ đạo phương thức làm việc giữa cán bộ làm công tác thanh tra với các cơ sở tại địa phương. Sự hợp tác giữa cán bộ làm công tác thanh tra với các cơ sở tại địa phương là yếu tố quan trọng trong việc thực hiện, triển khai kế hoạch thanh tra. Thống nhất làm việc giữa cán bộ làm công tác thanh tra với các cơ sở là biện pháp nâng cao tinh thần hợp tác, trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở, thể hiện sự chỉ đạo thống nhất cao trong quản lý điều hành.

– Chỉ đạo cán bộ làm công tác thanh tra thực hiện đúng quy trình và đầy đủ các nội dung thanh tra. Việc cán bộ làm công tác thanh tra thi thực hiện đúng quy trình và đầy đủ các nội dung thanh tra là thực hiện đúng nguyên tắc tuân thủ pháp luật của công tác thanh tra. Cán bộ làm công tác thanh tra thi cần nghiên cứu kỹ trách nhiệm của mình, nghiên cứu các nhiệm vụ để tiến hành thanh tra như: Kiểm tra, đánh giá, tư vấn và thúc đẩy; nghiên cứu, nắm vững nghiệp vụ thanh tra; tuân thủ nội dung và yêu cầu của kế hoạch thanh tra.

– Chỉ đạo tổng kết, rút kinh nghiệm. Kết thúc mỗi đợt thanh tra, người lãnh đạo đơn vị cần chỉ đạo tốt công tác tổng kết và rút kinh nghiệm, hai công tác này có liên quan mật thiết với nhau. Biện pháp này cần duy trì và thực hiện thường xuyên sau mỗi đợt thanh tra.

– Chỉ đạo thực hiện kết luận thanh tra. Cơ sở để lãnh đạo đơn vị ra quyết định xử lý theo thẩm quyền là kết luận của thanh tra, đây là văn bản có giá trị pháp lý. Để phát huy hiệu quả, hiệu lực của công tác thanh tra thi, phải chú trọng đôn đốc xử lý sau thanh tra; có biện pháp giúp đỡ đối tượng thanh tra và giải quyết các khiếu nại, tố cáo nếu có.

3.5. Tăng cường hoạt động kiểm tra, đánh giá công tác thanh tra thi của Thủ trưởng đơn vị

– Kiểm tra việc lập kế hoạch và tiến độ thực hiện kế hoạch thanh tra thi: Xem xét quy trình lập kế hoạch, yêu cầu, nội dung thanh tra, phương pháp thanh tra và các biện pháp để tổ chức triển khai kế hoạch thanh tra nhằm đảm bảo tính khả thi của kế hoạch; theo dõi và đôn đốc bộ phận quản lý hoạt động thanh tra trong đơn vị triển khai thực hiện kế hoạch đúng thời gian dự kiến, có ý kiến chỉ đạo để kịp thời điều chỉnh khi có những tình huống phát sinh trong thực tế, giúp cho cán bộ làm công tác thanh tra thi hoàn thành kế hoạch thanh tra.

– Kiểm tra trình tự, thủ tục tiến hành, tổ chức hoạt động thanh tra: Việc kiểm tra thực tế và xem xét hồ sơ thanh tra và đối chiếu với các văn bản pháp quy, hướng dẫn của cơ quan cấp trên sẽ đánh giá được mức độ thực hiện trình tự, thủ tục tiến hành, công tác tổ chức, thực hiện thanh tra, từ đó có những điều chỉnh kịp thời. Kiểm tra một cách thường xuyên, kịp thời, đồng bộ, đảm bảo các yêu cầu trước, trong và sau thanh tra.

– Kiểm tra việc thực hiện quy trình và nội dung thanh tra của cán bộ làm công tác thanh tra thi.

3.6. Xây dựng hệ thống thông tin về thanh tra; sử dụng có hiệu quả nguồn thông tin thanh tra phục vụ cho giáo dục và đào tạo của đơn vị

– Cập nhật những nội dung, thông tin cần thiết lên mạng nội bộ cơ quan hoặc website của đơn vị.

– Thông qua kênh thông tin điện tử, bản tin của Đại học Huế, của đơn vị để truyền bá các văn bản quy phạm pháp luật, hướng dẫn, giải thích về chế độ, chính sách, thi đua khen thưởng và các vấn đề liên quan đến thanh tra thi.

– Hướng dẫn cho đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra thi khai thác có hiệu quả những vấn đề có liên quan đến thanh tra thi từ nguồn Internet.

– Phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật, văn kiện hành chính của Nhà nước về công tác thanh tra đến toàn thể đơn vị.

– Tăng cường công tác trao đổi thông tin về lĩnh vực thanh tra giáo dục trong các cơ sở giáo dục trực thuộc Đại học Huế với nhau.

3.7. Tạo môi trường, điều kiện thuận lợi cho hoạt động quản lý thanh tra thi

Để công tác thanh tra thi được tiến hành thuận lợi, căn cứ vào tình hình thực tiễn của TTGDTX – ĐHH, chúng tôi đề xuất một số biện pháp tạo dựng các điều kiện hỗ trợ cho hoạt động thanh tra thi như sau:

– Điều kiện pháp lý: Các văn bản pháp luật, các quyết định quản lý là những phương tiện, công cụ quan trọng nhất cho hoạt động thanh tra. Các cấp quản lý cần phải cung cấp đầy đủ, kịp thời không để cho đội ngũ thanh tra thiếu thông tin về các quy định có liên quan đến nhiệm vụ thanh tra.

– Điều kiện về cơ chế phối hợp: Một trong những chức năng thiết yếu của công tác quản lý được xác định là công tác thanh tra. Thanh tra góp phần làm tăng hiệu lực quản lý của quản lý giáo dục, do vậy, cần có sự cộng tác chặt chẽ của các Phòng, Bộ phận liên quan trong Trung tâm, sự phối hợp của các cơ sở tại địa phương và cán bộ làm công tác thanh tra thi trong hoạt động thanh tra.

– Tạo điều kiện về thời gian cho cán bộ làm công tác thanh tra thi: Do tính đặc thù, hoạt động đào tạo từ xa của Trung tâm trải dài trên khắp cả nước, cán bộ làm công tác thanh tra thi ở các cơ sở vừa phải làm công tác chuyên môn, vừa tham gia hoạt động thanh tra; vì thế, lãnh đạo các cơ sở tại địa phương cần tạo điều kiện về thời gian cho các cán bộ này khi họ được mời tham gia công tác thanh tra thi.

– Tăng cường kinh phí cho hoạt động thanh tra: Kinh phí chi trả cho hoạt động thanh tra thi hiện nay do Trung tâm đảm nhận, theo các quy hiện hành. Tuy nhiên, mức kinh phí này còn tương đối thấp, chưa động viên, khuyến khích cán bộ làm công tác thanh tra làm tốt nhiệm vụ thanh tra thi. Cần tăng cường hỗ trợ về mặt kinh phí cho hoạt động này.

– Cần có chế độ động viên, khuyến khích đội ngũ làm công tác thanh tra.

3.8. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Các biện pháp nêu trên đều có tính độc lập tương đối trong hệ thống các biện pháp đã đề ra, đó là do có tính đặc thù và ý nghĩa riêng của mỗi biện pháp. Tuy vậy, giữa các biện pháp luôn có mối quan hệ chặt chẽ, tác động qua lại và ảnh hưởng, thúc đẩy lẫn nhau theo cùng hướng đích đó là nâng cao chất lượng giáo dục, hiệu quả quản lý công tác thanh tra thi tại TTGDTX – ĐHH.

– Biện pháp nâng cao nhận thức về vai trò, bản chất, chức năng, nhiệm vụ của công tác thanh tra thi là biện pháp định hướng, là cơ sở và được xem là quyết định để thực hiện các biện pháp khác.

– Công tác thanh tra thi nếu được nhận thức tốt về tầm quan trọng sẽ xây dựng được bộ máy thanh tra toàn diện, cán bộ làm công tác thanh tra thi đảm bảo có bản lĩnh, có trình độ nghiệp vụ và ngược lại.

– Khi vấn đề nhận thức được xây dựng và hoàn thiện; xây dựng tổ chức, nhân lực; kế hoạch hóa công tác thanh tra thi thì các công tác khác như: kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch hóa sẽ cho ra kết quả tốt, trên cơ sở đó sẽ phát huy được những ưu điểm đồng thời khắc phục được những hạn chế.

– Xây dựng hệ thống thông tin thanh tra thi là nhằm nhận được những thông tin phản hồi của việc thực hiện các biện pháp nêu trên, trên cơ sở đó kịp thời điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp với tình hình thực tiễn.

– Có được các điều kiện thuận lợi như: chế độ chính sách, kinh phí hoạt động... là điều kiện cần thiết để tiến hành các biện pháp nâng cao nhận thức; xây dựng bộ máy tổ chức và nhân lực; kế hoạch hóa; kiểm tra, đánh giá kết quả thanh tra thi; xây dựng hệ thống thông tin... và ngược lại.

Như vậy, các biện pháp nêu trên phải được thực hiện thống nhất và đồng bộ mới nâng cao được chất lượng và hiệu quả hoạt động thanh tra thi; tăng cường trật tự kỷ cương, xây dựng và củng cố nề nếp hoạt động thanh tra thi góp phần quan trọng trong việc thực hiện thành công Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013; Nghị quyết Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế; Nghị quyết Đảng bộ Đại học Huế lần thứ V, nhiệm kỳ 2015–2020; kế hoạch, chiến lược phát triển TTGD TX – ĐHH phù hợp với với điều kiện hiện tại và cho những năm tiếp theo.

4. Kết luận

Hoạt động thanh tra thi tại TTGD TX – ĐHH là một nhân tố quan trọng có tính chất quyết định đến việc đảm bảo chất lượng giáo dục, đào tạo tại Trung tâm. Nó có quan hệ chặt chẽ trong việc thực hiện chương trình đào tạo của nhà trường với hoạt động quản lý của nhà quản lý.

Hiệu quả của HĐTTT phụ thuộc vào cách làm, cách tổ chức, chỉ đạo công tác thanh tra thi của chủ thể quản lý với tổ chức làm công tác thanh tra thi nhằm xác nhận và đánh giá khách quan việc thực hiện quy chế thi của đơn vị, cá nhân; tác động đến hoạt động đào tạo của cơ sở giáo dục và đội ngũ làm công tác thanh tra nhằm đảm bảo thực hiện tốt đường lối chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và những quy định Ngành, của cơ quan chủ quản về giáo dục. Quản lý tốt hoạt động thanh tra thi, chủ thể quản lý sẽ thu nhận đầy đủ, kịp thời những

thông tin phản hồi, từ đó có giải pháp điều chỉnh (bằng văn bản hướng dẫn chuyên môn hoặc bằng các quyết định quản lý) để hoạt động thanh tra đúng hướng chỉ đạo, đúng quy chế đã được ban hành.

Quản lý HĐTTT là hệ thống những tác động có mục đích, có kế hoạch của nhà quản lý đến tất cả các khâu trong quá trình thực hiện hoạt động thanh tra, giúp cho hoạt động thanh tra đạt hiệu quả cao nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ GD-ĐT (2012), Thông tư số: 54/2012/TT-BGDĐT, ngày 21/12/2012, *Quy định về công tác viên thanh tra giáo dục*, Hà Nội.
2. Ban Chấp hành Trung ương (2013), Nghị quyết 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013, *Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*, Hà Nội.
3. Chính phủ (2013), Nghị định 42/2013/NĐ-CP, ngày 09/5/2013, *Nghị định về tổ chức và hoạt động thanh tra giáo dục*, Hà Nội.
4. Bộ GD-ĐT (2014), Thông tư số: 08/2014/TT-BGDĐT, ngày 20/3/2014, *Ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của đại học vùng và các cơ sở giáo dục thành viên*, Hà Nội.
5. Bộ GD-ĐT (2016), Thông tư số: 23/2016/TT-BGDĐT, ngày 13/10/2016, *Quy định về tổ chức và hoạt động thanh tra các kỳ thi*, Hà Nội.
6. Bộ GD-ĐT (2017), Thông tư số: 10/2017/TT-BGDĐT, ngày 28/4/2017, *Ban hành Quy chế Đào tạo Từ xa trình độ đại học*, Hà Nội.

MANAGEMENT OF EXAMINATION INSPECTION AT THE CENTER FOR CONTINUING EDUCATION – HUE UNIVERSITY

Nguyen Sy Thanh, Phung Dinh Man

Center for Continuing Education, Hue University, 7 Ha Noi St., Hue, Vietnam

Abstract: The management of examination inspection is one of the key tasks of managers at higher education institutions, which is also important in the management of schools. The inspector's role includes the assessment of the implementation of the regulations of examinations, recruitment, and graduation requirements; implementation and evaluation of theses and dissertations. At the Center for Continuing Education – Hue University (CCE–HU), the management of examinations has not been paid adequate attention. Therefore, this article aims to study the actual status of management inspection activities at CCE–HU. The results of the study will provide a practical basis for proposing measures for the management of ex-

amination inspection towards improving the effectiveness of these activities as well as improving the quality of education and training.

Keywords: quality, evaluation, education and training, higher education, examination inspection